

Deloitte Advokatfirma AS

Postboks 6013 Postterminalen
5892 Bergen

Deres ref.:

Vår ref.: 2006/1561 - 8
MAB MARY 411.4

Saksbeh.:

Dato: 12. desember 2006

■ Vedtak V2006-530 - Carl Stahl AS - konkurranseloven § 29 jf. § 18 - overtredelsesgebyr

Det vises til Konkurransetilsynets varsel om overtredelsesgebyr av 2. november 2006 som følge av for sent innsendt melding vedrørende Carl Stahl AS erverv av samtlige aksjer i Honningsvåg Fiskeredskap AS. Frist for å inngi merknader til varselet var fastsatt til 23. november 2006. Den 22. november 2006 mottok Konkurransetilsynet merknader til varselet.

I merknadene har Carl Stahl AS gjort gjeldende at selskapet ikke hadde kjennskap til at det var pålagt å melde i fra om oppkjøp til Konkurransetilsynet og at selskapet straks man ble klar over feilen sendte inn alminnelig melding. Selskapet har anført at det ikke har hatt nødvendig kunnskap om meldeplikten, og at overtredelsen ikke er gjort med hensikt. Selskapet har også pekt på at det oppkjøpte firma drev mesteparten av sin virksomhet innenfor en annen bransje enn den Carl Stahl AS betjener slik at oppkjøpet ikke kan ha vært å betrakte som konkurransetruende.

I henhold til konkurranseloven¹ § 18 første ledd skal Konkurransetilsynet informeres om foretakssammenslutninger ved en alminnelig melding som skal inngis senest når endelig avtale er inngått eller kontroll er overtatt. En avtale er endelig når alle nødvendige avtalerettslige og selskapsrettslige forhold er i orden. Dersom faktisk kontroll overtas før endelig avtale er inngått, er det førstnevnte tidspunkt som utløser meldeplikt.

I forskrift av 28. april 2004² § 2 er virkeområdet for den alminnelige meldeplikten innskrenket. Meldeplikten gjelder bare dersom de involverte foretakene har en samlet årlig omsetning i Norge over 20 millioner kroner. Transaksjonen vil likevel ikke være meldepliktig dersom bare ett av de involverte foretakene har en årlig omsetning i Norge over 5 millioner kroner. De involverte foretakene i foreliggende sak har en omsetning som overstiger terskelen i meldepliktsforskriften og transaksjonen er derfor meldepliktig.

Meldeplikten påhviler det selskap som overtar kontroll over det ervervede foretak, jf. konkurranseloven § 18 første ledd. Meldepliktig i denne saken var således Carl Stahl AS.

Konkurransetilsynet kan med hjemmel i konkurranseloven § 29 første ledd bokstav a, jf. tredje ledd første punktum, ilegge foretak overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av den alminnelige meldeplikten etter § 18 første ledd.

¹ Lov av 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger

² Forskrift av 28. april 2004 nr. 673 om melding av foretakssammenslutninger mv.

Etter det opplyste ble det inngått avtale om oppkjøp 21. mars 2006. Konkurransetilsynet mottok melding om transaksjonen den 3. oktober 2006, over seks måneder etter at endelig avtale forelå. Meldingen ble inngitt etter forutgående påpekning fra Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet legger til grunn at det objektivt sett foreligger brudd på meldeplikten og at også de subjektive vilkår for ileggelse av overtredelsesgebyr er oppfylt. Plikten til å innlevere alminnelig melding fremkommer klart av lovverket. Det vil derfor som det klare utgangspunkt være uaktsomt av et selskap å ikke ha innrettet seg slik at plikten overholdes. Subjektiv skyld vil derfor foreligge med mindre det foreligger spesielle forhold i saken. Melders anførsel om at fristoversittelsen skyldes uvitenhet om meldeplikten kan på denne bakgrunn ikke tillegges vekt.

Bakgrunnen for reglene om meldeplikt for foretakssammenslutninger er at Konkurransetilsynet skal kunne føre kontroll med markedskonsentrasjoner. Manglende melding gjør det vanskelig for Konkurransetilsynet å oppdage foretakssammenslutninger, som vil kunne føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen. Ved for sent innkommet melding vil det i praksis kunne bli umulig eller vanskeligere for Konkurransetilsynet å gjennomføre eventuelle inngrep.

Ifølge konkurranseloven § 29 tredje ledd annet punktum skal det ved fastsettelsen av overtredelsesgebyrets størrelse legges særlig vekt på foretakets omsetning og overtredelsens grovhet og varighet. Nærmere regler er gitt i forskrift om utmåling og lempning av overtredelsesgebyr, fastsatt av Moderniseringsdepartementet den 22. august 2005.³

Slik Konkurransetilsynet vurderer det synes oppkjøpet i dette tilfellet ikke å ha hatt negative konsekvenser for konkurransen. Det er ikke pålagt fullstendig melding i saken, og det er ikke truffet vedtak om inngrep i henhold til konkurranseloven § 16. Bruddet på meldeplikten i denne saken er derfor å anse som en mindre grov overtredelse av konkurranseloven. Ved utmålingen av overtredelsesgebyret er det videre tatt hensyn til at omsetningen til melder var relativt lav i 2005.

Meldeplikten fremkommer imidlertid klart av lovverket, helt uavhengig av om aktørene forventer at Konkurransetilsynet vil gripe inn eller ikke. Ved fastsettelsen av overtredelsesgebyret er det lagt vekt at det gikk vel seks måneder fra endelig avtale ble inngått til alminnelig melding ble inngitt. Det er ved vurderingen av gebyrets størrelse også sett hen til at overtredelsesgebyret bør ha en preventiv effekt.

Konkurransetilsynet kan for øvrig ikke se at de forhold som er anført av Carl Stahl AS i brev av 22. november 2006 vil kunne innebære fritak for gebyr eller lavere gebyr enn det som Konkurransetilsynet har kommet frem til.

På bakgrunn av en konkret helhetsvurdering av saken fatter Konkurransetilsynet følgende vedtak:

Carl Stahl AS ilegges et overtredelsesgebyr på 20 000 – tyve tusen – kroner for overtredelse av meldeplikten i konkurranseloven § 18 første ledd i forbindelse med erverv av samtlige aksjer i Honningsvåg Fiskeredskap AS, jf. § 29 første ledd bokstav a.

I henhold til konkurranseloven § 29 fjerde ledd annet punktum forfaller overtredelsesgebyret til betaling to måneder etter at vedtaket er fattet, dvs. **12. februar 2006**. Beløpet kan innbetales på Konkurransetilsynets konto nr.: **7694.05.00245**.

Vedtaket om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. konkurranseloven § 29 fjerde ledd. Ifølge samme bestemmelse kan et vedtak om overtredelsesgebyr ikke påklages. Carl Stahl AS

³ Forskrift av 22. august 2005 nr. 909 om utmåling og lempning av overtredelsesgebyr

kan imidlertid gå til søksmål mot staten for å prøve vedtaket. Dersom Carl Stahl AS bringer saken inn for domstolene, vil tvangskraften suspenderes. Ved et eventuelt søksmål kan retten prøve alle sider av saken, og tvistemålsloven gjelder så langt den passer.